

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAPADNOHERCEGOVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM
Broj: 63 0 Rs 027515 17 Rs 2
Ljubuški, 29.04.2019. godine

Općinski sud u Ljubuškom po sucu u pravnoj stvari tužitelja,
b.b. zastupan po punomoćnici, odvjetnici iz, protiv tuženika d.o.o.
..... b.b. zastupan po zakonskoj zastupnici direktorici,, odvjetnici iz,
radi naplate štete, nakon održane ponovne glavne i javne rasprave dana 28.03.2019. godine,
u nazočnosti punomoćnika parničnih stranaka, zaključio je glavnu raspravu te dana
29.04.2019. godine, donosi

P R E S U D U

I Dužan je tuženi isplatiti tužitelju na ime štete zbog bolesti na radu ukupan iznos od 21.300,00 KM, i to:

- na ime umanjenja opće životne aktivnosti iznos od...15.000,00 KM
- na ime fizičkog bola iznos od.....3.600,00 KM
- na ime straha..... . 2.700,00 KM, dok se za preostali iznos na ime straha odbija, a sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe 31.07.2015. godine, pa do konačne isplate.

II Svaka stranka snosi svoje troškove.

O b r a z l o Ź e n j e

Tužitelj je ustao kod ovoga suda sa tužbom dana 04.08.2015. godine.

U istoj navodi da je kod tuženog zasnovao radni odnos na radnom mjestu skladištar temeljem Ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 01.10.2007. godine. Da je tuženik pod brojem 36/05-15 od 05.05.2015. godine tužitelju dao otkaz Ugovora o radu temeljem čl. 97. Zakona o radu iz ekonomskih, tehničkih i drugih razloga. Da odluka o otkazu nije utemeljena na odredbama Zakona o radu jer ne sadrži obrazloženje, odluku o trajanju otkaznog roka, niti visinu predviđene otpremnine. Da kod tuženika nije došlo do bilo kakvih promjena u organizaciji rada, koje bi iziskivale otkaz ugovora o radu tužitelju. Način rada u skladištima koji je tuženik naknadno naveo kao razlog bio je višegodišnji sistem po kojem je radio tužitelj i da nisu postojale nikakve nove okolnosti koje bi zahtijevale zaključenje novog ugovora o radu kada je novo - ponuđenim ugovorom broj radnih sati u tjednu ostao isti. **Da je radom kod tuženika u komori zbog teških uvjeta rada obolio od kronične bolesti** čemu su doprinijeli prekovremeni rad i neprovedene propisane mjere zaštite na radu o čemu je bio upoznat tuženik ali tužitelju nije ponudio

druge poslove koje je sposoban obavljati pa je predložio da sud u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev koji glasi: Poništava se kao nezakonit Otkaz ugovora o radu tuženog d.o.o., broj: 36/05-15 od 05.05.2015. godine i rješenje tuženogd.o.o., broj: 37/05-15 od 05.05.2015. godine, pa se nalaže tuženom da tužitelja vrati na posao i to na radno mjesto sukladno njegovoj stručnoj spremi i radnoj sposobnosti, Dužan je tuženi isplatiti tužitelju plaće za period počev od 01.07.2015. godine, do 30.06.2016. godine, ukupan iznos od 8.834,40 KM i to: za 07.mjesec 2015. iznos od 637,20 KM, za period 01.08.2015. godine do 30.06.2016. godine, po 745,20 KM mjesečno, sa zakonskom zateznom kamatom koja teče na svaki pojedinačni mjesečni obrok počev od dospijeća odnosno prvog u mjesecu za protekli mjesec, pa do konačne isplate. Dužan je tuženi isplatiti tužitelju doprinose za MIO Federalnom zavodu MIO Mostar za period počev od 01.07.2015. godine do 30.06.2016. godine, ukupan iznos od 2.418,43 KM i to: za 07.mjesec 2015. godine iznos od 174,00 KM, za period od 01.08.2015. godine do 30.06.2016. godine po 204,00 KM mjesečno, Dužan je tuženi plaćati tužitelju zbog gubitka zarade uslijed djelomične nesposobnosti za rad uzrokovane profesionalnim oboljenjem mjesečnu rentu u iznosu od 165,00 KM mjesečno počev od dana podnošenja tužbe i to najkasnije do konca tekućeg mjeseca za predstojeći mjesec, s tim da je dospjele obroke dužan isplatiti odjednom, sve sa zakonskom zateznom kamatom koja na svaki dospjeli obrok teče ili će teći od dospijeća pa do konačne isplate, a sve ovo dok se okolnosti ne izmjene.

Ovaj sud je presudom od 14.09.2016. godine odbio tužbeni zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa, isplate plaća, doprinosa i gubitka zarade uslijed djelomične nesposobnosti za rad, koji dio tužbenog zahtjeva je Županijski sud Široki Brijeg potvrdio, pa je odluka u tom dijelu pravomoćna.

Drugi dio tužbenog zahtjeva glasi „Dužan je tuženi isplatiti tužitelju na ime štete zbog bolesti na radu ukupan iznos od 22.200,00 KM, i to: na ime umanjena opće životne aktivnosti iznos od 15.000,00 KM, na ime fizičkog bola iznos od 3.600,00 KM, na ime straha 3.600,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe 31.07.2015. godine, pa do konačne isplate“, koji dio tužbenog zahtjeva je ovaj sud usvojio presudom od 14.09.2016. godine, koji se odnosi na naknadu štete zbog bolesti na radu u ukupnom iznosu od 21.000,00 KM, na ime umanjena opće životne aktivnosti 15.000,00 KM, na ime fizičkog bola 3.600,00 KM i na ime straha 2.700,00 KM, dok je preostali iznos na ime straha odbijen, a odlučeno je i o troškovima postupka, ali je odlukom Županijskog suda od 27.10.2017. godine taj usvojeni dio presude koji se odnosi na naknadu štete zbog uvjeta rada ukinut i vraćen na ponovni postupak kao i odluka o troškovima parničnog postupka.

U obrazloženju Županijske odluke Široki Brijeg od 27.10.2017. godine je navedeno da se odgovornost tuženika ne može presuđivati po odgovornosti sukladno odredbi čl. 173. i 174. Zakona o obveznim odnosima jer se tuženik ne bavi opasnom djelatnošću i radno mjesto tužitelja skladištara da ne može spadati za radno mjesto sa posebnim uvjetima rada, a da sud u ponovnom postupku cijeni nalaz vještaka medicinske struke koji je utvrdio umanjene opće životne aktivnosti od 30 % kao da se radi o invaliditetu, što prema navodima odluke Županijskog suda Široki Brijeg se smatra da nije slučaj i da se u

ponovnom postupku utvrdi način obolijevanja tužitelja, odnosno kada i zbog čega je tužitelj zadobio astmu i od kada do kada je tužitelj trpio bolove i strah.

Tuženik u odgovoru na tužbu za dio zahtjeva koji je vraćen na ponovni postupak navodi da je tužena kompanija koja dobiva mnogobrojna međunarodna priznanja i da se kod istog poštuju pravila vezano za zaštitu na radu uposlenika. Da su navodi o oboljenju tužitelja zbog rada u komori neutemeljeni.

U tijeku ponovnog postupka točnije u završnoj riječi tuženik navodi da nalazom vještaka medicinske struke nije utvrđen način obolijevanja tužitelja, kada i zbog čega je dobio astmu, te od kada je trpio bolove i strah, pa da sud nema osnova da odgovornost tuženika presuđuje po čl. 173. i 174. Zakona o obveznim odnosima, budući da se tuženik ne bavi opasnom djelatnošću pa da su navodi tužitelja o oboljenju zbog rada u skladištu neutemeljeni, kao i da je neutemeljen tužbeni zahtjev za naknadu štete, predlaže da se dosude troškovi postupka prema troškovniku kojeg dostavlja za spis.

Sud je u ponovnom postupku zakazao glavnu raspravu i pozvao vještaka medicine rada dostavljajući istoj uz poziv i Odluku Županijskog suda, kako bi se mogla očitovati na upute iz obrazloženja Odluke Županijskog suda Široki Brijeg, koja je u pismenoj formi dostavila svoje očitovanje.

Na ponovnoj glavnoj raspravi provedeni su dokazi: saslušana je vještakinja, te su provedeni sljedeći materijalni dokazi: Ugovor o radu od 01.10.2007. godine, Otkaz ugovora o radu 36-05-15 od 05.05.2015. godine, Akt tuženika od 26.05.2015. godine, Odgovor tužitelja od 01.06.2015. godine, ponuđeni Ugovor o radu od 06.05.2015. godine, medicinska dokumentacija za tužitelja – nalaz Sveučilišne klinike Mostar - Odjel za plućne bolesti i TB od 12.02.2014. godine sa kontrolnim nalazima od 21.05.2014. godine, 29.08.2014. godine, 15.10.2014. godine, 19.12.2014. godine i 05.06.2015. godine, liječničko uvjerenje za tužitelja broj: 1012/07 od 12.11.2007. godine, liječničko uvjerenje Doma zdravlja, broj: 129/2014 od 18.06.2014. godine sa preporukom promjena radnog mjesta, dopis pun. tužitelja upućen tuženiku, dana 29.06.2015. godine, odgovor tuženika od 10.07.2015. godine, CD koji prilažem sudu da se pogleda na glavnom ročištu iz koga je vidljivo u kojim uvjetima je radio tužitelj, (iz kojeg dokaza će se vidjeti da je radio u uvjetima gdje je voda dolazila do koljena), mail upućen od strane a odnosi se na odluku o poslovnoj tajni, Odluka o poslovnoj tajni d.o.o., dopis od 29.10.2014. godine upućen tuženom, sa prilogom i rednim brojem djelatnika, dopis M..... d.o.o. – skladište raspored zaduženja po nalogu rukovoditelja sa smjenama 1. i 2., medicinska dokumentacija za tužitelja sa Odjela za plućne bolesti Sveučilišne bolnice od 21.03.2013. godine, sa metodom PRCI testa – metoda uboda, nalaz Klinike za kožne i spolne bolesti Sveučilišne kliničke bolnice Mostar od 18.02. za, sa rezultatima medicinsko biokemijskih pretraga, nalaz za Odjela za otorinolaringologiju ev. broj 1698, nalaz i mišljenje liječnika specijaliste za Doma zdravlja broj 30/14 od 30.01.2014. godine, uvjerenje o uplaćenim doprinosima od 22.01.2016. godine, izvješće o radu u skladištu od 01.08.2014. godine, od 11.08.2014. godine te od 27.02.2015. godine, Pravilnik o zaštiti o radu, Statut d.o.o., dopis tuženika upućen tužitelju dana 30.05.2014. godine, zahtjev tužitelja upućen tuženiku 29.04.2015. godine, obavijest

tužitelja upućen tuženiku dana 22.10.2014. godine, dostava dokaza tužitelja tuženom dana 6.7.2015. godine, dva podnesaka istog datuma, odrezak prihoda za period od 3. mjesec 2009. godine do perioda 4. mjesec 2015. godine, (13 odrezaka), nalaz Dr. broj 875/11, uvid i čitanje u Rješenje o otkazu Ugovora o radu sa ponudom zaključivanja novog Ugovora o radu, broj: 37/05-15 od 05.05.2015. godine, popratni dokument uz rješenje o otkazu, broj: 36/05-15 od 05.05.2015. godine, kopiju protokolarne knjige iz koje će se vidjeti da se radi o popratnom dopisu koji je zaveden pod broj 36/05, a pod brojem 37/05 je u protokolu zavedeno rješenje o otkazu Ugovora o radu, ističem da je zavođenje protokolarne knjige u elektronskom obliku, zahtjev za pristup informacijama broj 137/16 od 26.01.2016. godine upućen od strane pun. tuženog Poreznoj upravi F BiH Porezna ispostava, dostava informacije broj 13-8/4-15-579/16 od 28.01.2016. godine upućena od strane Porezne ispostave pun. tužene, sa priložima, rješenje o otkazu ugovora o radu sa ponudom zaključivanja novog ugovora o radu broj 37/05-15 od 05.05.2015. godine, obrazac prijava promjena odjave osiguranja JS 3100 od 10.07.2015. godine, Ugovor o radu na neodređeno vrijeme od 06.05.2015. godine, žalba na rješenje, broj: 37/05-15 od 05.05.2015. godine, tužitelja upućena tuženom od 15.05.2015. godine, odgovor tuženog na žalbu tužitelja od 26.05.2015. godine, zapisnik od 05.05.2015. godine, zapisnik od 29.04.2015. godine, anex, broj 1. Ugovora o radu od 01.10.2007. godine, obavijest tuženog tužitelju od 03.11.2014. godine, zapisnik od 29.12.2014. godine, opomena pred otkaz od 12.08.2011. godine, obavijest Doma zdravlja tuženom, broj: 01-82-1/15 od 24.06.2015. godine, Ugovor o radu od 01.10.2007. godine, odgovor tužitelja tuženom od 01.06.2015. godine, odgovor tuženom pun. tužitelja od 10.07.2015. godine, dopis tuženog tužitelju od 23.06.2015. godine, opomena pred otkaz od 06.06.2012. godine, opomena pred otkaz od 15.01.2013. godine, javljanje u poduzeće po pitanju bolovanja od 02.11.2011. godine, zahtjev tuženog prema tužitelju broj 149/07-14 od 07.07.2014. godine, Uvjerenje d.o.o. Mostar o provedenom osposobljavanju tužitelja iz oblasti zaštite na radu od 18.07.2014. godine, zahtjev tužitelja prema tuženom od 29.04.2015. godine, zapisnik o primopredaji zahtjeva za dodatni prekovremeni rad od 08.05.2015. godine, odgovor na dopis od 01.06.2015. godine, dopis tuženog tužitelju od 23.06.2015. godine, povratnice o pokušanoj dostavi tuženom od 25.06. i 26.06.2015. godine, povratnica o primitku pismena od 30.06.2015. godine, zapisnik od 03.07.2015. godine, revers za opremu izdanu na korištenje od 13.06.2014. godine, revers za opremu izdanu na korištenje od 01.12.2014. godine, dostava dokaza za bolovanje od 06.07.2015. godine, dopis tuženog tužitelju od 10.07.2015. godine, dopis tuženog tužitelju također od 10.07.2015. godine vezano za liječničku potvrdu, obrazac prijave odjave osiguranja od 10.07.2015. godine, zapisnik od 20.07.2015. godine, dopis tuženog tužitelju od 23.06.2015. godine, Uvjerenje Doma zdravlja, broj 1012/07 od 12.11.2007. godine, dopis svim uposlenicima tuženog pod nazivom definiranje pravila ponašanja od 27.08.2012. godine, Pravilnik o radu tuženog od 01.12.2014. godine, rješenje Federalnog ministarstva vodoprivrede i šumarska broj UP-I-03-24-999-3/04 od 20.04.2004. godine, rješenje UP-I-0424-20-3/06 od 27.04.2006. godine, rješenje broj UP-I-06-2-24-38-3/08 od 25.04.2008. godine, rješenje broj UP-I-06-24/5-50-3/10 od 10.05.2010. godine, rješenje broj UP-I-06-2-24/17-1657-3/11 od 17.10.2011. godine, rješenje broj UP-I-06-2-24/171399-3/13 od 28.11.2013. godine, rješenje broj UP-I-06-2-24/17-1397-3/15 od 19.11.2015. godine, pročitani su iskazi vještaka na zapisniku od 05.06.2017. godine, svjedoka, vještaka, vještaka

propisanim veterinarsko - zdravstvenim uvjetima za skladištenje proizvoda životinjskog porijekla.

- da iz rješenja od 17.10.2011. godine, 28.11.2013. godine i 19.11.2015. godine kada je tuženik d.o.o. iz prešao u novi prostor proizlazi da isti podliježe svim veterinarsko-zdravstvenim uvjetima.

- da iz nalaza i mišljenja vještaka protupožarne zaštite i zaštite na radu proizlazi da su na radnom mjestu skladištara prisutni rizici od ugrožavanja zdravlja zbog rizika zbog snižene temperature koja vlada u skladištu, i mehaničkih povreda, te da propisana zaštitna sredstva (jakna, kapa, rukavice, cipele) štite djelatnike od prisutnih rizika kao i od mehaničkih povreda stopala,

- da je poslodavac uposlenicima davao određenu opremu (zaštitna odijela, čizme, cipele i dr.) što navode i saslušani svjedoci, a ne spori ni tužitelj, to sve ukazuje da se tuženik osigurao uposlenicima odgovarajuće posebne mjere zaštite na radu, obzirom da se radi o prostoru rada pri **niskim temperaturama** čl. 9. Zakona o zaštiti na radu, a radi zaštite zdravlja i integriteta svojih uposlenika.

- da je iz dopisa revers za opremu izdanu na korištenje od 1.12.2014. godine tužitelj dužio jaknu kao radnu opremu obveznu za rad u skladištu.

- da je tuženiku izvršio povrat jakne, cipela, evidencijskog čipa, što znači da je tuženik vodio računa o zaštiti na radu zbog specifičnih uvjeta rada, razvidno iz zapisnika od 20.07.2015. godine,

- da je tužitelj kod tuženika započeo rad **2007. godine** i u vrijeme zaključenja radnog odnosa je bio zdrava osoba, jer ga tuženik nije mogao primiti na radno mjesto skladištara ukoliko tužitelj nije ispunjavao uvjete rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih, psiholoških sposobnosti za radno mjesto skladištara, članak 23. i 24. Pravilnika o zaštiti na radu tuženika,

- da iz medicinske dokumentacije tužitelja (**2011., 2012., 2013., 2014., godine**) je razvidno da njegovi zdravstveni problemi počinju par godina nakon početka rada kod tuženika, čak u jednom periodu tužitelj izostaje 41. dan, a tuženik ništa ne poduzima po tom pitanju, osim što tužitelju dostavlja opomene pred otkaz zbog nedostavljanja doznaka, a tuženikova obveza je da upućuje djelatnike na liječničke preglede, najmanje jedanput u tri godine, a posebno za djelatnike koji rade u skladištu gdje **su prisutni rizici od ugrožavanja zdravlja zbog snižene temperature koja vlada u skladištu**, kao i rizici od mehaničkih povreda, čl. 29. Zakona o zaštiti na radu, a što isti ne čini.

Postoji mogućnost da je tužitelj imao predispoziciju i da ranije oboli od astme obzirom na uvjete posla, (prostor rada koji podliježe stalnim nepovoljnim klimatskim promjenama, prašini i dr), ali to opet ne isključuje odgovornost tuženika koji periodično ima obvezu da vrši preglede i kontrole svojih djelatnika, najmanje u roku od tri godine, čl. 29. Zakona o zaštiti na radu, a tuženik je tek 2014. godine uputio tužitelja na zdravstvene preglede (iz iskaza saslušanih svjedoka, tužitelja), nakon čega je uslijedilo liječničko uvjerenje broj 129/2014 od 18.06.2014. godine u kojem ordinirajući liječnik Doma zdravlja, **predlaže promjenu radnog mjesta, pa je tuženik znao za tužiteljev zdravstveni problem, a nije pridonio da se nešto promjeni u tom pogledu.**

Naime, odredbom čl. 15. Zakona o zaštiti na radu je regulirano da postoje mjere specifične zdravstvene zaštite koje **mora** osigurati poslodavac s ciljem stvaranja uvjeta za zaštitu uposlenika na radnom mjestu, koje mjere su usmjerene na provođenje:

- mjera za sprječavanje i otkrivanje profesionalne bolesti, sprječavanje povrede na radu i pružanju prve pomoći,
- mjera za zaštitu zdravlja uposlenika koji su na radnom mjestu izloženi posebnim opasnostima po zdravlje, a poslodavac organizira i osigurava iz svojih sredstava zdravstvenu zaštitu uposlenih **koje obuhvata najmanje – liječničke preglede radi utvrđivanja sposobnosti za rad po nalogu poslodavca,**
- provođenje mjera za sprječavanje i rano otkrivanje profesionalnih bolesti, **bolesti u vezi sa radom** i sprječavanje povreda na radu,
- **preventivne preglede uposlenih** (prethodne, periodične, kontrolne i **ciljane preglede**) u ovisni od pola, uzrasta i uvjeta rada kao i pojavu profesionalnih bolesti, povreda na radu i kroničnih bolesti.

Iz naprijed navedenih odredbi proizlazi da je poslodavac morao nakon što je bio upoznat sa liječničkim uvjerenjem tužitelja od 18.06.2014. godine, istoga pozvati na daljnje specijalističke pretrage odnosno na zdravstvenu komisiju, radi ocjene radne sposobnosti tužitelja za radno mjesto skladištara, što tuženik nije učinio iako je bio upoznat sa prijedlogom ordinirajućeg liječnika da se tužitelju predlaže promjena radnog mjesta zbog zdravstvenih problema, što se sad ne može obzirom da tužitelj više nije uposlenih tuženika, ali isti ima pravo dokazivati da su uvjeti na radu u uzročno posljedičnoj vezi sa njegovom bolešću.

Analizirajući početak rada tužitelja kod tuženika 2007. godine, kada nije imao zdravstvenih problema, njegovi zdravstveni problemi počinju 2011. godine prema medicinskoj dokumentaciji, tj. nakon par godina rada na radnom mjestu skladištara u hladnjačama gdje su niske temperature, gdje hladnoća i udisanje hladnog zraka dovodi do razvoja mnogih respiratornih bolesti, čiji se simptomi pogoršavaju godinama i prilikom težeg fizičkog rada, što se dogodilo kod tužitelja.

Stoga se bolest koja je nastala kod tužitelja može povezati sa obavljanjem rada skladištara u hladnjačama (komorama) mliječnih proizvoda gdje su djelatnici često primorani ulaziti i izlaziti iz hladnjače, a posebno što se radi o dužem periodu rada na takvom radnom mjestu, pa se uvjeti rada kod tuženika izloženost velikim temperaturnim razlikama mogu dovesti u uzročno posljedičnu vezu sa bolesti bronhalne astme kod tužitelja, unatoč tome što je izostalo rješenje komisije nadležne za zdravstvenu zaštitu koji bi ovo oboljenje tužitelja formalno deklarirao profesionalnom bolešću, to ne sprečava tužitelja da traži naknadu štete ukoliko dokaže da se uvjeti rada u skladištu –komorama mogu povezati uzročno - posljedično sa bolešću - asthma bronhiale.

Međutim, bilo kakvo pozivanje za umanjene radne sposobnosti je bez predmetno obzirom da je tužitelju prestao radni odnos kod tuženika, ali u svakom slučaju tužitelj ima pravo da mu tuženik naknadi štetu po općim propisima obveznog prava ukoliko uposlenik

pretrpi štetu **u vezi sa radom**, a očito je kod tužitelja bolest koja je uzrokovana dužim neposrednim uticanjem procesa rada i uvjetima rada na poslovima skladištara koje su kod istog izazvale trajne promjene na njegovom organizmu i na njegovu zdravstvenu sposobnost i nastanak bolesti kod tužitelja koja se ogledala u radu u hladnjači obzirom da se tuženik bavio proizvodnjom mlijeka i mliječnih proizvoda što podrazumijeva ekspoziciju niskih temperatura gdje je tužitelj bio izložen nepovoljnoj mikro klimi (u ovom slučaju niskim temperaturama 4 stupnja u trajanju četiri sata u toku radnog dana) što se može smatrati da se radi o poslovima sa posebnim uvjetima rada jer česta ekspozicija naglih izmjena temperatura od 4 stupnja do 40 stupnjeva (utovar robe na kamione) za koje je organizam tužitelja očito bio fiziološki neprilagođen što je sve uticalo da tužitelj oboli od asthme bronhijale, te da isti ima blaže smetnje respiratorne funkcije koji su kod tužitelja u početku izazivali blage bolove u prsištu po pet puta dnevno, a kasnije su ti bolovi bili učestali do 40 puta dnevno, što je kod tužitelja dovelo do otežanog disanja osjećaja gušenja i gubljenja daha, a što se može vidjeti iz medicinske dokumentacije tužitelja i nalaza vještakinje medicine rada

Stoga propisivanje mjera zaštite na radu i korištenje zaštitnih sredstava (jakne, cipela i dr. te nadzora u primjeni tih mjera preko inspeksijskih službi ne isključuje odgovornost tuženika za naknadu štete nastalu tužitelju zbog oboljenja, jer se odgovornost tuženika za štetu u konkretnom slučaju procjenjuje po pravilima odgovornosti po principu uzročnosti u vezi sa radom, bez obzira na krivnju.

Naime, prema čl. 15. Zakona o zaštiti na radu odgovornost poslodavca postoji ne samo u slučaju kad je šteta uzrokovana profesionalnom bolešću, nego i u slučaju kad je uzrokovana bolešću u vezi sa radom, što je ovdje slučaj.

Prema općim propisima obveznog prava kako to navodi čl. 85. ranijeg Zakona o radu koji se primjenjuje u ovom postupku, odgovornost za štetu postoji ako postoji uzročna veza, a u konkretnom slučaju utvrđeno je da je bolest tužitelja uzrokovana uvjetima rada tj. zbog izloženosti različitih mikro klimatskih oscilacija jer je utvrđeno da je tužitelj u vrijeme kad se zaposlio kod tuženika bio zdrav i nije bolovao od bronhalne astme koja se prema medicinskoj dokumentaciji javlja par godina nakon početka rada kod tuženika tj. 2011, 2012, 2013, 2014, pa iz toga slijedi da postoji uzročna veza između uvjeta rada kod tuženika i bolesti tužitelja, a tuženik nije dokazao postojanje ni jednog razloga kojom bi se oslobodio od odgovornosti, posebno jer je isti bio upoznat sa zdravstvenim problemima tužitelja na radnom mjestu skladištara u komorama kod tuženika i nije ga premjestio na drugo radno mjesto prije nego što mu je ponudio izmijenjeni Ugovor o radu, a što je bio prijedlog ordinirajućeg liječnika.

Zbog navedenog tuženik se ne može osloboditi odgovornosti za naknadu štete nastalu zbog oboljenja radnika i u slučaju kad se postupalo u skladu sa važećim propisima koji propisuju higijensko - tehničke mjere zaštite za određenu djelatnost.

Vještak je imao na uvid svu medicinsku dokumentaciju (zdravstveni karton tužitelja i svu raspoloživu dokumentaciju od tužitelja) kako bi potvrdila i povezala sa

kliničkom slikom i izvršila analizu redukcije simptoma i znaka bolesti u odnosu na uzročni faktor radnog mjesta.

Medicinska dokumentacija koja se veže za kasniji period, nakon podnošenja tužbe, ne utiče na nalaz i odluke u vezi sa zadatkom vještačenja koji nalazi su kontrolne prirode i isti samo naglašavaju da reaktivna hiperplazija limfnog čvora ZO 3 dopunjuje etiološku potvrdu u vezi sa bolešću, i potvrđuje uzročno posljedičnu vezu oboljenja tužitelja, a koju nije bilo moguće utvrditi bez uvida u ranije bolesti i dijagnoze, pa je logično što je vještakinja koristila svu moguću relevantnu dokumentaciju, pa je u tom dijelu prigovor tužene neutemeljen.

Iz nalaza i mišljenja vještakinje medicine rada dr. proizlazi da je tužitelj u toku radnog vremena bio izložen nepovoljnim mikroklimatskim-niskim temperaturama koja temperatura, vlažnost i strujanje zraka u okolnom prostoru mogu poboljšati ili pogoršati termoregulaciju organizma. Da snižena temperatura u okolini (hladnoća) izaziva sušenje i pucanje kože, povećava upijanje otrovnih materija u pluća i predstavlja opasnost po zdravlje radnika. Uzročno posljedično oboljenje tužitelja sa radom kod tuženika je cijenjeno na temelju pozitivne radne anamneze i karakteristika ekspozicije hladnoći, naglim promjenama temperature u radnom okolišu prilikom utovara i istovara robe, bioaerosolima, vlazi i prašini te afotoksinu, kliničke slike bolesti i specifičnosti simptoma koji su se javljali na radnom mjestu, potvrđenih povišenih vrijednosti ukupnog Ig-E/600 kIU/LI (n.v. <100)., negativnog specifičnog Ig-E na standardne inhalatorne alergene kućnu prašinu, grinje, pelud trava, stabala i korove (isključuje preegzistirajuću astmu), dermatografijsku utrikariju potaknuta isključivo hladnoćom (skarificijski test na alergene negativan), te obostranu limfadenopatiju vrata i potvrđenu reaktivnu hiperplaziju limfnog čvora lijevo prema citološkom nalazu PH- nesporno su oboljenja tužitelja uzročno povezana isključivo sa faktorima fizika radnog mjesta- radom kod tuženika (astma uzrokovana hladnoćom i aplotoksinom, a ne alergenima; kožna urtikarija je uzrokovana isključivo hladnoćom i antihistamin je rezistentna; reaktivna promjena limfnog čvora i limfadenopatija vrata obostrano se etiološki dovodi u vezu sa aplotoksinom). Sve tegobe su intenzivne na radnom mjestu, blaže u prekidu ekspozicije, prije zaposlenja je bio potpuno zdrav, a faktorima rizika je odolijevao tri godine.

Iz nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke proizlazi da je kod tužitelja došlo do smetnja u disanju, dolazi do gušenja, odnosno smanjenja vitalnog kapaciteta pluća što utiče na postotak umanjenja opće životne aktivnosti kod tužitelja, a što je sve uzrokovano nepovoljnim uvjetima rada kod tuženika, a što iznosi 30% (bronhalna astma sa čestim napadima T 61 b. prema Listi invaliditeta Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, srednje bolove trpio je tri mjeseca (90 dana), srednje jak strah tri mjeseca.

Znači, kako je utvrđena odgovornost tuženika, uslijed nepovoljne mikro-klimatske temperature u procesu rada kod tuženika čl. 85 ranijeg Zakona o radu, to tužitelju pripada pravo na naknadu nematerijalne štete, sukladno čl. 200. ZOO-a.

Sud nalaz vještaka prihvaća kao mjerodavan pri ocjeni trajanja jačine bola i straha te trajnih posljedica na opću životnu aktivnost te sukladno važećoj sudskoj praksi čl. 200. dosuđuje iznos nematerijalne štete u iznosu od 21.300,00 KM kao u izreci pod točkom II., za duševne bolove za umanjenje životne aktivnosti iznos od 15.000,00 KM, imajući u vidu pojavne oblike gušenja i smanjenja kapaciteta pluća kod tužitelja, njegove godine života, rođen 1987. godine, prema Orijentacionim mjerilima na sjednici građanskog odjeljenja Vrhovnog suda u F BiH održanoj 27.01.2016. godine i prema zatraženom iznosu, za jake bolove iznos od 3.600,00 KM, i strah srednjeg intenziteta tri mjeseca u iznosu od 2.700,00 KM dok je za preostali iznos zatraženog strah odbio tužitelja, a sud ima u vidu dugotrajnost bola i straha koju je tužitelj trpio u fazama napada.

Zatezne kamate na nematerijalnu štetu su dosuđene po čl. 277. ZOO-a, tj. počevši od podnošenja tužbe kad je šteta opredijeljena.

Kako je tužitelj u jednom dijelu odbijen sa tužbenim zahtjevom i to za zaštitu prava iz radnog odnosa, isplate plaće i dr, vidljivo iz ranije odluke ovog suda od 14.09.2016. godine koja je potvrđena odlukom Županijskog suda Široki Brijeg, što se smatra uspjehom tuženika, a u drugom dijelu tužbenog zahtjeva koji se odnosi na naknadu štete tužitelj je u uspio u ovom postupku.

Imajući u vidu da je tužitelj za jedan dio tužbenog zahtjeva uspio, a za drugi nije što je uspjeh tuženika, sud je odredio da svaka stranka podmiruje svoje troškove, sukladno čl. 386. st. 2. ZPP-a, kao u izreci pod točkom II.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu u Širokom Brijegu u roku 15 dana od dana dostave presude, putem ovog suda.

Sudac

.....